

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

Αθήνα, 1 Μαρτίου 2012

Επιπτώσεις 2^{ου} Μνημονίου στην ελληνική οικονομία

Ο Πρόεδρος της Κεντρικής Ένωσης Επιμελητηρίων Ελλάδος, κ. Γεώργιος Κασσιμάτης, έκανε τις ακόλουθες δηλώσεις σχετικά με τις επιπτώσεις του 2^{ου} Μνημονίου στην ελληνική οικονομία.

«Οι επιπτώσεις της δεύτερης δανειακής σύμβασης για παροχή οικονομικής βοήθειας προς την Ελλάδα αποτελούν δυστυχώς την πολύ δύσκολη πραγματικότητα που θα βιώσει η ελληνική κοινωνία τα επόμενα χρόνια. Οι επιπτώσεις αυτές αφορούν τόσο τα δημοσιονομικά μεγέθη όσο και την πραγματική οικονομία.

Ως προς τα δημοσιονομικά μεγέθη, σε πρώτη ανάγνωση, δημιουργείται η αίσθηση μιας μεγάλης ελάφρυνσης του δημόσιου χρέους με την προοπτική απομείωσης του κατά 100 δις ευρώ περίπου, μέσω της διαδικασίας αναδιάρθρωσης του, μια απώλεια που θα υποστούν οι ιδιώτες δανειστές της χώρας.

Παράλληλα, λόγω αδυναμίας της χώρας να αναζητήσει δάνεια από τις διεθνείς χρηματαγορές, η χορήγηση δανείου άλλων 130 δις ευρώ (που προστίθενται στα 110 δις της πρώτης δανειακής σύμβασης) δημιουργεί ένα μηχανισμό ρευστότητας για τη χώρα ώστε να μπορεί να ανταποκρίνεται στις διεθνείς δανειακές υποχρεώσεις της και να μπορεί παράλληλα το τραπεζικό σύστημα να αντλεί πόρους από το διατραπεζικό δανεισμό, χρησιμοποιώντας ομόλογα του ελληνικού δημοσίου ως εγγύηση.

Όμως τα θετικά αυτά στοιχεία έχουν βαρύτατο τίμημα.

Όπως προκύπτει από τις διατάξεις του ν. 4046/2012 και ιδίως από τα παραρτήματα που περιέχουν τις πολιτικές επιλογές, καταγράφεται ως βασικό μειονέκτημα η έλλειψη ανταγωνιστικότητας της ελληνικής οικονομίας.

Πρώτη επιλογή που υιοθετείται στα πλαίσια των πολιτικών που δημιουργούν το οικονομικό περιβάλλον του νέου Μνημονίου είναι η μείωση του ανά μονάδα κόστους εργασίας. Πρόκειται δηλαδή για μειώσεις μισθών στον ιδιωτικό τομέα, μέσω άμεσης ή έμμεσης κατάργησης των σχετικών συλλογικών συμβάσεων εργασίας, οι οποίες θα φτάνουν στο 22% γενικά και ειδικά για τους νέους εργαζόμενους (κάτω των 25 ετών) στο 32%. Η απομείωση του εισοδήματος που θα επιφέρει αυτή η αλλαγή θα πλήξει άμεσα την ήδη μειωμένη καταναλωτική δυνατότητα των πολιτών και θα έχει ιδιαίτερα αρνητικές επιπτώσεις στον τζίρο των επιχειρήσεων.

Επιπροσθέτως θα διαταράξει την εργασιακή ειρήνη στις επιχειρήσεις καθώς οι σχετικές ρυθμίσεις αποτυπώνουν την μείωση των αποδοχών ως εργοδοτικό δικαίωμα, μετακυλώντας το βάρος της απόφασης στον εργοδότη/επιχειρηματία που καλείται να αντιμετωπίσει τις δύσκολες συνθήκες και να προσθέσει στα προβλήματα του και το ζήτημα των αμοιβών των υπαλλήλων του. Πρόκειται για απaráδεκτη υπεκφυγή της Πολιτείας που ενώ η ίδια αποφασίζει την μείωση των αποδοχών, παρά την κάθετη αντίδραση του συνόλου των κοινωνικών εταίρων και της Επιμελητηριακής Κοινότητας, διαμορφώνει έτσι το νομοθετικό κείμενο που την τελική ευθύνη να την έχει ο εργοδότης/επιχειρηματίας...

Η πρόβλεψη για μείωση των εργοδοτικών εισφορών προς το ΙΚΑ κατά 5%, ως κίνηση ενίσχυσης της επιχειρηματικότητας θα μπορούσε να είναι μια θετική επιλογή αλλά συνοδεύεται από τη νεφελώδη πρόβλεψη για εξεύρεση μέτρων ισοδυναμίου δημοσιονομικού αποτελέσματος ώστε να μην υπάρξει απώλεια πόρων από τα ασφαλιστικά ταμεία. Αυτή η πρόβλεψη προσιωνίζεται άλλα δημοσιονομικά βάρη που κανείς μέχρι στιγμής δεν μπορεί να προβλέψει από πού θα προέλθουν.

Ανάλογες εισοδηματικές επιπτώσεις θα υπάρξουν και στο επίπεδο των συντάξεων καθώς προβλέπεται η μείωση των επικουρικών συντάξεων αλλά γενικότερα υπάρχει πρόβλεψη για δομικές αλλαγές στο συνταξιοδοτικό σύστημα με στόχο την μείωση των υψηλών συντάξεων σε ταμεία τα οποία λαμβάνουν κρατική επιχορήγηση. Κρίνοντας από τη μέχρι σήμερα εφαρμογή τέτοιων οριζόντιων μέτρων περικοπής συντάξεων, υπάρχουν βάσιμες αμφιβολίες για τη διατήρηση ενός αξιοπρεπούς βιοτικού επιπέδου των συνταξιούχων.

Ως προς τη λειτουργία των επιχειρήσεων, το πρόγραμμα προβλέπει τη βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος, μέσω ανοίγματος επαγγελμάτων, μείωσης γραφειοκρατικού βάρους, και επίσπευσης διαδικασιών. Τα μέτρα υποτίθεται θα εξειδικευθούν μέχρι τον Απρίλιο. Όμως η μέχρι σήμερα εμπειρία των σχετικών προσπαθειών είναι απογοητευτική τόσο ως προς τη στοχοθεσία όσο και ως προς την εφαρμογή. Χαρακτηριστικό παράδειγμα είναι η περίπτωση των Επιμελητηρίων, για τα οποία η τρόικα θεωρεί ότι αποτελούν βάρος για την επιχειρηματικότητα και είχε προτείνει την κατάργηση της υποχρεωτικής εγγραφής των επιχειρήσεων σε αυτά, χωρίς όμως να το πετύχει, χάρη στην έγκαιρη και στοχευμένη αντίδραση μας. Τέτοιες επιλογές όμως δείχνουν ότι η κατεύθυνση είναι λάθος....

Στο φορολογικό επίπεδο, οι προβλέψεις του 2^{ου} Μνημονίου αναφέρονται τόσο στην ουσία της φορολογικής πολιτικής όσο και στη διοίκηση της φορολογικής λειτουργίας.

Ως προς το δεύτερο επίπεδο, η πρόβλεψη συγχώνευσης εφοριών, η καθιέρωση επιτελικών φορολογικών υπηρεσιών, η πρόβλεψη ανεξάρτητου Γενικού Γραμματέα διοίκησης εσόδων, η ενίσχυση με νέο, εξειδικευμένο, στελεχιακό δυναμικό, η επιβολή αυστηρών κυρώσεων σε περιπτώσεις διαφθοράς, αποτελούν μέτρα που έχουν ξανακουστεί αλλά δεν έχουν εφαρμοστεί. Είναι όμως αξιοπεριεργό ότι ενώ η φιλοσοφία των επιλογών αυτών είναι να μειωθεί η άμεση προσωπική επαφή μεταξύ φορολογουμένου και φορολογικής αρχής (για τη μείωση της διαφθοράς), οι νέες

νομοθετικές ρυθμίσεις ουσιαστικά οδηγούν τον φορολογούμενο στο να επισκεφθεί την εφορία του για να μπορέσει να ρυθμίσει τις εκκρεμότητες του.

Ως προς την ουσία της φορολογικής πολιτικής, η σχετική πρωτοβουλία αναμένεται να προωθηθεί στη Βουλή τον Ιούνιο 2012 και το περιεχόμενο της θα είναι η κατάργηση του Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων αλλά και η πρόβλεψη απλούστερης συναφούς νομοθεσίας, η εξάλειψη φοροαπαλλαγών και προνομιακών καθεστώτων (αν και διατηρείται το προνομιακό καθεστώς για τους ομολογιούχους δανειστές του δημοσίου), η απλοποίηση του ΦΠΑ, της φορολογίας ακίνητης περιουσίας και της φορολογίας εισοδήματος. Πίσω από αυτούς τους «τίτλους» προβλέπεται η μείωση των φορολογικών κλιμάκων και των κατηγοριών του ΦΠΑ κατά τρόπο που θα αυξηθεί η φορολογική επιβάρυνση σε εξοντωτικό βαθμό, ιδίως για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις που ήδη πνέουν τα λοίσθια. Όσο για την ακίνητη περιουσία, προφανώς είναι επιβεβλημένος ο εξορθολογισμός των πολλαπλών φορολογικών επιβαρύνσεων της (με τελευταίο πλήγμα το ειδικό τέλος που επιβάλλεται μέσω τη ΔΕΗ), αλλά πολύ φοβούμαστε ότι τελικά δεν θα υπάρξει ποσοτική μείωση της φορολογικής επιβάρυνσης. Η αύξηση των αντικειμενικών αξιών που προβλέπεται εντός του έτους θα είναι μια δραματική εξέλιξη.

Τέλος, πρέπει να επισημανθεί ότι στο 2^ο Μνημόνιο λαμβάνεται ειδική μέριμνα για τη στήριξη του χρηματοπιστωτικού συστήματος ώστε να ενισχυθεί η κεφαλαιακή επάρκεια τους. Όμως πουθενά δεν εντοπίζουμε μέτρα που να καθιστούν τις τράπεζες υποχρεωμένες να αρχίσουν πάλι να στηρίζουν δανειοδοτικά την επιχειρηματικότητα.

Η τελευταία αλλά και πιο κρίσιμη παρατήρηση πάντως για το 2^ο Μνημόνιο είναι αυτή που η Επιμελητηριακή Κοινότητα είχε εντοπίσει και για το πρώτο. Στις 600 σελίδες των σχετικών κειμένων δεν προβλέπεται ούτε ένα συγκεκριμένο μέτρο που να δημιουργεί προϋποθέσεις αναπτυξιακής δυναμικής για την οικονομία, αλλά απλώς εξαντλούνται οι σχετικές διατυπώσεις σε ευχολόγια...»